

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri „ 6 „
3-szori „ 5 „
A három-hasábos „Nyilttér“
petitsor 10 krval számíttatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közbeu a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Alkalmilag.

Becses lapjában olvastam azon hirt, hogy Egerágon a himlő uralkodik, hogy alig van nap, melyen ne temetnének és hogy orvost a községben nem láthatni. Olvastam egyuttal ezen hirre az illető körorvos ur hivatalos jelentését, mely körülbelől így hangzik: „jelenleg a községben himlőben 4 beteg fekszik, de ezek közül is három javulásnak indult. Járvány jelleget még nem öltött, eléggé ragályos baj, de a szükséges intézkedéseket megtettem e veszedelmes kór terjedésének meggátolása végett.“ Nos hát e czáfolat fájdalom, teljesen igazolja a közölt hirt, nem csak azzal, a mi a jelentésben van, hanem, azzal is, a mi benne nincs. Ben van, hogy e hó 4-én négy beteg találtatott, már pedig az oly kis községben, mint Egerág, 4 a község különböző helyén létező együttes himlő eset már járványnak is mondható; veszedelmességét az orvos ur is constatálja. De nincs ben, hogy nem igaz az, miszerint minden nap temetés van, vagyis kimutatása a halottak számának, nincs meg az sem, hogy hányan gyógykezeltettek és hogy márczius 4-ét megelőzőleg, minő óvintézkedések tettek meg.

Alig van fontosabb, figyelemre méltóbb követelmény, mint a közegészség ügy mindenkiire kiható és üdvözö szabályainak fontos teljesítése és ellenőrzése; a városokban s nevezetesen Pécsen is az utolsó években szemmel látható törekvés mutatkozik e téren, de a vidéken, a községekben még ma is a legprimitív állapot uralkodik és sajnos, hogy nem egyedül a nép culturalis hátramaradottságánál fogva. — Midőn tehát a sajtó a vészjelző híreket hozza, bizonyára nem azért közli, mert ijeszteni, vagy félemlíteni akar, hanem mert kötelessége ez ügyben is bajainknak nyilvános ellenőrzője lenni. De a hátramaradottság leginkább feltűnik a gyermek betegségek körül. A fennebbi alkalomból ezen országos közérdekű tárgyról kockázatok minden személyes vonatkozás nélkül néhány megjegyzést.

Évről-évre a hidegebb idő beáltával beköszöntenek a vörheny, kanyaró és diphteritis, a gyermekek e veszedelmes ellenségei és évről-évre megkövetelik áldozataikat. Sok anya azon nézetben van, hogy mindenik gyermeknek bizonyos betegségeken kell tulesni és semmi elővigyázat nem segít annak meggátolására. Ez egy vészhozó, egy erélyesebb küzdelemre kihívó tévhit. Ha a középkor magikusai kísérteteket üztek el, vagy lelkeket idézhettek, a tizenkilencedik század gondolkodó emberei, az előhaladott természeti tudományok segítségével bizonyára meggátolhatják az éven-

kint visszatérő vörheny és diphteritis járványok gyilkoló hatását és gyakran borzadalmas elterjedését.

Mily könnyen kimondható e szó: „járvány“, de mily kevéssé gondolja meg az egyes egyén, hogy eszélyes, szigorú összműködése által az egyéneknek meg lehet törni a járvány hatalmát még mielőtt nagyobb mértékben éreztette volna. Itt alkalmazható legjobban a közmondás; „Segíts magadon, úgy Isten se hagy el.“ Sajnos, mily kevéssé fészkelte be magát a nép felfogásába az, hogy a ki egy ily járványos betegségnél a kellő elővigyázatot nem teljesíti és a szükséges óvintézkedések elhanyagolásával a járvány terjedését előmozdítja, súlyosan vétkezik a közjólet ellen.

De általánosan szólva százsorta vétekesebb az az orvos, ki a szegény népet csak úgy felületesen kezeli és az a hatósági tisztviselő, kinek szive nem dobog félően, midőn a halál kérlelhetlenül lesepri áldozatait, gyakran egy egész nemzedéket; amaz egy elkényeztetett városi nagy befolyású ur, képzelt betegségével bajlódik, emez világért se hagyná el a kártyaasztalt, s addig künn népünk fogy és apad.

A közegészségügy, melyről annyit irtak már és annyit beszéltek, még nem lön a nemzet közügye, orvosaink tudják hány ember élet esik áldozatul a régi schlendriánságnak, mily kevesen igyekeznek a közönségből — még a műveltebbek is — a gyógyászat követelményeit teljesíteni. Ily viszonyok között a sajtónak is feladata néha egy intő szöveget hangoztatni, hogy az a szülők elméjében és sziveikben visszhangra találjon: óvjuk meg az emberiség gyenge virágait, nehogy idő előtt lehulljanak; öntudatos kötelességszerű működésre van ott szükség, hol a veszély elnyomásáról van szó. Az egészségügy követelménye lényegileg a betegségek, főleg a járványos kórok meggátolásában áll. Sokkal könnyebb megakadályozni a betegséget, mint gyógyítani; könnyebb szembeszállni a nép szokásos betegségei kitörésének, mint a már kész járványnak. Nevezetesen az egyes esetek szigoruan elkülönítendőek. — A vörheny vagy diphteritis járványossága esetében rögtön bezárandók lennének az iskolák. Épen az iskolák képezik fészket a gyermek-kóroknak; az iskolázás folytatása következtében betegednek meg és hálnak meg a gyermekek főleg a veszélyes vörheny járvány alkalmával. Az orvosok leggyakrabban hiába szólalnak fel az iskolák bezáratása iránt; gyakran még a szülők sem osztják véleményét, mert ezáltal a házi béke megzavarva, ők még nehezebben védhetik meg gyermekeiket.

Önkényt felmerül a kérdés, miként tör-

ténik, hogy egy járvány ugyanegy időben több helyen felüti fejét? Így például most a vörheny és kisebb mértékben a diphteritis, itt-ott a himlő is uralkodik. Nézetem szerint az újabb közlekedési eszközök, nevezetesen a vasutak eszközlik a terjedést. Jól rendezett, rendszeres felügyelet által a terjedés meggátolható lenne. A vasuti coupék, várótermek és podgyász-raktár fertőztelenítése elkerülhetlen szükséges; a közegészség ügyet kezelő hatóságok és közegök összműködése felette kívánatos ez irányban. Németországban most beható tanácskozások folynak az iránt: mennyiben képezi a vasuti közlekedés a ragályos betegségek terjedésének forrását és minő óvintézkedések lennének alkalmazandók.

Angliában azon egészségügyi közeg működése, melynek hivatása, sőt kötelessége fellépő ragályok esetén egész lakásokat, sőt házakat lerontani és helyükbe közöltségen egészséges és czélszerűben berendezetteket állítani, áldásos hatással van. Daczára, hogy Londonban 4 és fél millió lakos van összehalmozottan, ez óriási tömegnél a halandóság aránytalanul csekély — 1000-re 21 esik — úgy, hogy a Magyarország nagyobb városaiban észlelt halandóság jóval felülmúlja.

Leghirtelenebbül a diphteritis lép fel. Ez ellen a legelső teendő: gyors orvosi segély alkalmazása. A valódi technikai, jobban mondva orvosi gyógykezelés e kornál csak kezdetben nyujt reményt, a betegség fejlettebb stádiumában tehetatlenné lesz.

Ez okból elkerülhetlenül szükséges lenne, hogy a községek lakói köteleztesse nek minden kiütési, láz, vagy torokbajt a községi előljáróság előtt nyomban bejelenteni s ez viszont tartoznék azt a szolgabírák útján a körorvos tudomására juttatni, de elkerülhetlenül szükséges lenne az is, hogy az illető körorvos ne csak akkor nézzen a faluba, mikor hívják és fogatot küldenek érette, azaz privat praxis színezetéből és alkalmoszerűleg, hanem minden héten kétszer látogatná meg kerületét és e látogatások alkalmával nemcsak a felmerülő betegségek egyes eseteivel foglalkoznék, hanem figyelmét kiterjessze a közegészségügy általános óvintézkedéseire is, és legyen tekintettel a netán észlelt hanyagságok és mulasztások ellenében tehető megtorlásra, kiterjesztve egyuttal figyelmét a babonáság és kuruzsolás vészes műveleteire. — Ha ezen intézkedés megtörténik és gyökeret ver, üdvös hatását csakhamar észlelni fogjuk e rationalis eljárás a nép másnemű állapotára is üdvösen foghatni, de befolyással lesz a városok egészségügyi viszonyaira is, mert a kellően

ellenőrzött járvány vagy kóroánya nem oly könnyen fog oda behoztatni.

Ezek röviden azon általános megjegyzések, melyeket alkalmasszerűleg elmondani óhajtottam, mert mit használ a magyarság műve, ha népünk fogy, folytonosan apad?

Egy orvos.

Az új szabályzat, mely a középiskolai tanárképzésünk ügyében korszakos jelentőségű, mert hivatva van hosszú időre alapot adni és irányt szabni a középiskolai tanárképzésnek, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1882-ik évi jan. hó 30-ikán, 4567. sz. a. kelt rendeletével adatott ki, s legközelebb hivatalosan fog közzététetni.

Az eddigi eljárásnak megfelelőleg, a tanári oklevelek kiállítása az orsz. középiskolai tanárvizsgáló-bizottság jogkörébe tartozik. A vizsgáló-bizottság kiválólág oly férfiakból alakul, kik az egyetemen és műegyetemen a középisk. oktatás egyes főágainak tudományos képviselői. Tagjait a vallás- és közokt. miniszter nevezi ki öt-öt évi időszakra. A vizsgálat három fokon eszközöltetik, ezek: az alapvizsgálat, a szakvizsgálat, a pedagógiai vizsgálat. Az alapvizsgálat két évi egyetemi szaktanulmányok végzését tételezi fel. Már itt megkivántatik a jelölttől, hogy egy-egy szakcsoport két középiskolai tantárgyában „a szoros értelemben vett középiskolai tananyag alapvető részeinek ismeretében biztos otthonosságot, későbbi tanulmányainak sikeres folytatására pedig kellő készütséget” tanúsítson; megkivántatnak továbbá a magyar nyelvtan és a magyar irodalomtörténet elemei magyar írásbeli dolgozattal, végre egy modern nyelv (a német, francia, angol, olasz nyelvek közül) fordítással. Csak azok, kik ezen a vizsgálaton megfelelnek, jelentkezhetnek egyetemen töltött további két év után szakvizsgálatra.

Az ipartörvény revisiója tárgyában a budapesti összes ipartársulatok együttesen egy kérvényt intéznek a földm. ipar- és kereskedelmi miniszterhez, melyben a következő indokokat hozzák fel: Tekintetbe véve, hogy az iparosság óhaja a már három év előtt megtartott II. országos iparos gyűlésen félremagyarázhatatlan kifejezést nyert, s e gyűlés megállapodásait az iparosok minden adott alkalommal ritka egyhangúsággal ismételve, óhajaik hű kifejezésének nyilvánították; tekintetbe véve, hogy a ki-

vánalmakat a Nagyméltóságod által már a mult éveken összehíva volt két rendbeli enquete-tanácskozmányok minden irányban alaposan megvitatták, s így az ipartörvény módosítása által érintett kérdések teljesen tisztázottaknak vehetők; tekintetbe véve, hogy a Magyarországnál jóval haladottabb iparral bíró nyugoti szomszéd államokban is, nevezetesen Ausztriában és Németországban egészen analog irányu törekvések mutatkoznak nemcsak, hanem több irányban határozott érvényesülést nyertek és nyernek: az 1872. évi ipartörvénynek a hazai iparosok közóhaja értelmében leendő módosítását foganatba venni és erre vonatkozó bölcs javaslatait mielőbb a törvényhozás elé terjeszteni kegyeskedjék.

A magyar bányakapitányságok és bányabiztoságok kerületei, a némely törvényhatóságok határainak kiigazításáról szóló LXIII. és LXIV. törvénycikkek foganatosított életbeléptetése folytán némi módosítást igényelvén, ez irányban a földművelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter már megindította a szükséges tárgyalásokat.

Ujdonságok.

A Munkácsy mozgalomhoz. Azon hír, hogy Munkácsy Mihály műremeke nem eladó, a szépen megindult mozgalmat teljesen megakasztotta, a lelkesedést lehangolt, sőt helyenként elkeseredés is váltotta fel. Részen ennek tulajdoníthatjuk mi is, hogy a vasárnap tartott értekezletre, a polgármester ur által meghívott 150 közül alig 40-en jelentek meg és ezek is csak az iránt értekeztek, hogy az akezió idő előtti-e, vagy már túlhaladott; másik részben természetesen a szokott indolentia is szerepel, a mint azt elég sajnosan mindenütt észleljük, hol a hazai irodalom és művészet pártolása és általán a közművelődés előmozdításáról van szó vagy sejtik, hogy egy gyűjtőív előmutatása által áldozatkészségükre appellálnak. De nem akarunk e helyütt vezércikket írni, és így röviden végezve, értesítjük olvasóinkat, hogy az értekezlet abban állapodott meg, miszerint egy 30 tagu bizottságot küld ki a czélből, hogy a kép ügyét figyelemmel kísérvén, esetleg a szükséges teendőket belátása szerint intézze, végezze.

A kereskedő ifjak önképző és betegsegélyző-egylete e hó 5-én, d. u. 3 órakor tartotta közgyűlését a tagok nagy részvétele mellett; és jól esik regisztrálnunk, hogy az egész közgyűlés magyar nyelven folyt le, a mint a választások körüli korteskedés is

magyarosan történt. Schápringer Zsigmond elnök ur lelkes éljenzések között megnyitván, a közgyűlést, röviden jelzi az előirt tárgyakat, és hű képét adja az egylet mult évi működésének. Erre Lövy ur, helyettes jegyző felolvassa a szabatosan szerkesztett évi jelentést, mely egyhangulag és helyesléssel tudomásul vétetett. Majd a tisztviselők és a választmány ujja alakítására következett a sor, s miután Schápringer Zsigmond ur elnöknek és Engl Sándor ur alelnöknek egyhangulag kikiáltatott, a megéjtett szavazás következő eredményt mutat fel. Választmányi tagok: Grünstein Ferencz, Náschitz Adolf, Szigriszt Lajos, Popovics, Neumann Ignác, Höfler Nándor, Klein Jakab, Pauncz Gábor. Póttagok: Klein Sándor, Böhm Gyula. Jegyzők: Lövy Adolf és Fürst Gyula. Számvizsgálók: Brodmann és Kiss Zsigmond. Könyvtárnok: Hartmann. Pénztárnok: Grünhuth Kálmán urak. Az egylet jelen kedvező üzleti állapota és solid vezetése s azon czélok, melyek érdekében ez egylet létesített, méltán megérdemlik, hogy kereskedő ifjaink félre téve minden surlódást, egyesüljenek, társuljanak, kereskedőink pedig különbség nélkül pártoló tagokká irassák be magukat.

Börtönvizsgálat. A közigazgatási bizottság küldöttjei, élükön a főispán urral e hó 6-án d. u. 3 órakor beható vizsgálat alá vették a kir. törvényszék börtöneit. A börtön minden helyisége, minden zárkaja úgy a kórházi szobák is meg lettek tekintve; ő méltósága a legnagyobb gonddal és előzékenységkel tudakozódott a foglyoknál bajaik, kívánságaik vagy panaszai iránt, és midőn a közel két óráig tartó vizsgálat befejeztetett teljes megelégedését fejezte ki a kir. ügyész helyettesnek, Zsolnay György kir. alügyész urnak a tapasztalt rend, tisztaság és pontosság felett, mely elismeréshez a bizottság tagjai is csatlakoztak és méltán, mert a börtön, daczára rendszertelen építészeti beosztása és szétszórt fekvésének, mindenben a gondos vezetést és a szigorú ellenőrzést tanúsítja; de a rabok részéről is egyáltalán panasz vagy nehezmeny nem tétetett.

Építkezés. A pécs-barsi és pécs-mohácsi vasutak által a siklósi utca végén tett építmények a budapest-pécsi vasut csatlakozása folytán, jóval megnagyobbíthatnak és kiterjeszthetnek, minthogy az utóbbi vasut is e műhelyekben fogja a szükséges javításokat és tatarozásokat eszközölni. Az építés már e napokban megkezdetik. E műhelyek folytonos nagyobbitása következtében szük-

Tárca.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította

dr. Daempf Sándor.

V.

Genie és királyság.

(Folytatás.)

— Nos tehát! Körülbelül öt éves valék, midőn egykor atyámmal egy kis teremben voltam, hol szennyes ruhát lugoztak s vidoran lobogott még a fenyőfatűz. Az idő hideg volt. Véletlenül a tűzbe néztem s a lángok közepette egy gyikhoz hasonló állatocskát vettem észre, mely a legizőbb helyen ficzkándozott. Figyelmeztetem reá atyámat; atyám azonban, — bocsánat e családi részletért, mely honomban szokás, habár durva is egy kissé — hatalmasan arczul ütött, azután pedig nyájasan így szólt hozzám: „Nem azért ütlek, kedves fiam, mintha rosszat tettél volna, hanem azért, hogy eszedbe jusson, miszerint e kis gyik, melyet a tűzben láttál, egy salamander. Soha emberi lény előtted még nem látta ezt az állatot.” Nem volt ez a sors intése, Sire? Erősen hiszem, hogy létezik végzet; husz éves koromban Angliába készültem, midőn Pierre Toreggiano vésnök, ki magával akart vinni,

beszélé, hogy gyermekkorában műhelyi czi vakodás alkalmával egykor arczul vágta Michel-Angelonkat. Ó! mindent megmondott ezzel: egy hercegségért nem mentem volna ily emberrel, ki kezeit nagy szobrászunkra emelte. Olaszországban maradtam s innen Anglia helyett Franciaországba jöttem.

— Franciaország pedig, mely büszke arra, hogy ön öt választá, gondoskodni fog arról, hogy ön ne sajnálja hazáját.

— Oh, az én hazám a művészet; fejedelmem az, ki a legbecsesebb tárgyat véseti velem.

— S jelenleg forgat is valamely szép tervet agyában, Cellini?

— Oh, igenis, Sire, egy Krisztust. De nem egy keresztben függő Krisztust, hanem egy, dicsőségtől és fénytől környezett Krisztust; a mennyire lehet, utánozni törekszem ama véghetetlen szépséget, melyben nekem megjelent.

— Hogyan! szólt mosolyogva a kétkező Margit, ön a föld királyain kívül az egek királyát is látta?

— Igenis, asszonyom, felelt gyermeked őszinteséggel Benvenuto.

— Oh, beszélje el ezt is, szólt Navarra királynője.

— Szívesen asszonyom, felelt Benvenuto Cellini oly önbizalommal, mely azon kétségnek, hogy beszéde legcsekélyebb része is nem volna való, nyomát is kizárta.

Néhány évvel ezelőtt, folytatá Benvenuto, láttam a sántát s az ördög valamennyi legióit, kiket barátaim egyike, egy kézjós pap idézett elem a colyseumban s a kiket magunkról lerázni valóban nem kis fáradságunkba került; de a pokoli látományok rettenetes emléke már jó régen elenyészett bennem, midőn hó esdekléseimre megjelent fogságom nyomorait enyhítendő, az emberek isteni megváltója a nap tűzében, övezve annak sugaraitól.

— És teljesen bizonyos ön abban, kérdé Navarra királynője, a kétség minden árnyalata nélkül bizonyos ön abban, hogy valóban Krisztus jelent meg ön előtt?

Bizonyos vagyok benne, asszonyom.

— Nosza hát, Benvenuto, csináljon kápolnánk számára egy Krisztust, kezdé el ismét I. Ferencz szokásos humorával.

— Sire, ha oly kegyes fölséged, mást fog nekem parancsolni s akkor még ma megkezdem a megrendelt művet.

— És miért?

— Mert megígétem Istenemnek, hogy rajta kívül más uralkodónak nem fogom készíteni.

— Ez már más! Igaz, Benvenuto, szükségem van asztalom számára tizenkét karosgyertyatartóra.

(Folytatása következik.)

séges lenne, ha közelben egy munkásház építése is mihamarabb foganatba vétetnék; ha a vasuti felügyelőség a vállalkozót a házberek pontos behajtása, illetve levonása iránt biztosíthatná, ez esetben ughisszük a munkásházak építése lehetővé tételhetnék.

A szigetvári piknik. Szombaton Szigetvárot — a mint nekünk írják — a casinóban fényes sikerű piknik tartott, melyben nemcsak a szigetváriak, és a környék előkelősége, hanem a szomszédos megyékből is számosan vettek részt, — Pécsről is többen rándultak ki. A termék zsufolásig eltelték, annyira, hogy a tánc szabad folyását a nagy tömörség igen korlátozta, de mindazonáltal a kedélyesség magas foka semmivel sem szállt alább. A mulatságot jellemezte különösen azon meglepő körülmény, hogy szigetvári hölgyek mind kalikóban jelentek meg. Ételek és italok dolgában fölülmult minden várakozást a gazdag teríték. Az uralkodó jó kedv oly nagy mérvű volt, hogy még a hajnali kakasszó sem vethetett a mulatságnak véget, hanem tartott másnap kivilágos-kivirradtig.

Iskolalátogatás. Dr. Németh Antal tanterületi főigazgató városunkban időzik a közéleti tanodák meglátogatása végett, a gymnasiumot, hol szállva is van, már tegnap megtekintette, s mint értesülünk, a tanodák előhaladásával s a tapasztalt renddel meg volt elégedve. A reáliskolában, mint halljuk, másrendű vizsgálatot is tart, a lapunkban többször említett, az igazgatóság, és a tanári kar közötti vizsály fog okaiban kiderített.

Hirtelen halál. Hamberg Borbála, egy vasuti kalauz neje és négy gyermek anyja, férje távollétében, e hó 6-án meghalt. A haláleset után szárnyra kapott a hír, hogy az elhunyt nő mérgezés áldozata. A boncolás tegnap megejtetvén, kitünt, hogy nem mérgezés volt a halál oka, hanem nagymérvű szívtágulás.

Színházi hírek. Végre két hónapi fáradtságos munka után, mely időbe az új díszletek, gépek stb. előállítására és készítésére került, e hét folyama alatt, márczius 10-én pénteken színre kerül a „Tündérlant“. Elég legyen csupán a szakaszok czimeit ide ígatnunk: I. kép: Utazás a felhők közt. II. kép: A tündérlant, a gyűrű varázsa ereje. III. kép: A 300 éves szakácsné. IV. kép: A tengeri vihar. V. kép: Atkozott viszhang. VI. kép: A megsabadtítás. VII. kép: Boldogság Eldorádban. VIII. kép: A tündér királyné birodalma. Ehez gondoljuk, hogy 30 leányka és 52 személy működik a színpadon. A görögütüzeteket Duboquet cég szállította Párizsból; szóval oly előkészületek, melyek mindenkit megfognak lepni. A zene ifju Bokor József által van összeállítva. Mint értesülünk, csütörtökön estve nagyszámu meghívottak jelenlétében fog megtartatni a jelmez és gépezetekkel előállított főpróba. Jegyek már is előjegyezhetők a nagykiállítású darabra. Örülnénk, ha a látványosság meghozná a kedvező anyagi sikert.

Apró hírek. A lótenyésztés emelése érdekében a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium Baranyamegyének díjak kiosztására 800 frtot adott rendelkezésére. — A megyei közigazgatási bizottság e hó 6-án tartotta rendes havi gyűlését, de a folyó kimutatásokon kívül fontosabb tárgy elintézés alá nem került. A legközelebbi ülés april hó 12-én lesz. — Szédelgő. Vasárnap városunkban egy „utazó“ házalt ékszerrel, melyeket különféle ürügy alatt rendkívül olcsón kínálgatott, itt-ott talált vevőkre is, s midőn hire futott, hogy az eladott ékszerek hamisak, keresték, de ő kegyelme már ellillant. — Verekedés. Dietrich Ferencz és Lieber Károly mesterlegények vasárnap éjjel összevesztek és egymás fejét betörték.

Belföldi hírek. Az országgyűlésen a földművelési-, ipar- és kereskedelmi miniszterium költségvetése tárgyalatik, a felszólalások közt legnevezetesebb volt gróf Zichy

Jenő-é, ki azt indítványozta, hogy az állami szükségletek magyar iparosok útján szereztesse be, beszéde egyébként nem idézte elő a kívánt hatást. — A felkelésről. Katonai körökben megvannak győződve, hogy habár a felkelés Bosznia némely kerületében terjed is, ereje meg van törve. A felkelők — úgy látszik — maguk sem igen biznak ügyök győzelmében, s ez okból igen ritkán lépnek fel támadólag. Ha jó idő áll be, akkor a hadműveleteket két hét alatt valószínűleg bevégyzik.

Külföldi hírek. Scobelet tábornok már rég elhagyta Páris, s nyilvános büntetését Sz.-Pétervárot talán e perczben már megis kapta, de az agitatio Párisban az orosz-francia szövetség iránt nem szűnt meg, s mint a lapok jelzik, különösen a Gambetisták igyekeznek ez utba újra hatalomra vergődni. — Az angol királyné ellen elkövetett merénylet bár szerencsére siker nélkül maradt, az angol népet rendkívül felizgatta, még az ired is kárhoztatják a különben politikai indok nélkül elkövetett merényletet. Több londoni és angolországi lap egyszerre, mintegy sugalmazásból, hiteltre méltó forrásjelzéssel közli a hirt, hogy Gladstone legközelebb emlékiratot fog közzéjézni alakban az európai udvarokhoz intézni, melyben Boszniának és Hercegovinának Aausztriával szemben való oltalomba vételét fogja ajánlani az európai nagyhatalmaknak. — Milán szerb fejedelem Szerbia királyává proclamáltatott I. Milán névvel s így ő jelenleg a legifjabb király.

Hírneves zeneköltők családi életéből.

(Szemelvények.)*

Mattheson minden igyekezete oda irányult, hogy már-már vesztélyessé válandott vetélytársától megszabadulhasson; az alkalom erre nem is soká várattott magára. A lübecki Mária-templom jövedelmes orgonista állomása ugyanis megürült, de a betöltése végett közhírré tett pályázati feltételek végpontja szerint, csak az remélhetette annak elnyerését, ki a magas tanács, az egyházi hatóság és a tudós kántorok szavazattöbbségét bírván, hajlandó lenne az elhunyt orgonista nővérét nőül venni. Mattheson együtt ment el Händellel Lübeckbe, azon erős elhatározással, hogy az esetben, ha a menyasszony szép, maga is pályázik a hirdetett állásra, ellenkező esetben azonban Händel javára odahagyja a küzdést. — A szerencse kockája a mindkét sikra szállott közül azonban egyhangulag a sokkal fiatalabb Händel javára dönt el; ki mégis azonnal le is mondott, midőn ravasz vetélytársa a fiatal s virgonez, ezenkívül valóban szép menyasszonynak megtöpreődött kísérőjét mutatta be neki, mint illyent. Ezen baráti tréfa nélkül bizonyára Händel lett volna a nyertes, s talán reményteljes fiugyermekeknek is atyjává válandott. Hogy ezután Londonba ment volna, s nevezetes oratorumait („Messias“, „Sámson“, „Josua“, „Israel“, „Makabeusi Judás“ stb.) ott írta volna, az kérdéses. Eközben Mattheson az óhajtott állást még sem nyerte el, mert habár a válaszok abban, hogy őt fogadják el, egy véleményen is voltak, nem úgy az elhunyt orgonasz ifju nővére, ki emellett csinos is volt. Körülbelül egy évre jutott véletlenül tudomására Händelnek, hogy Mattheson őt megcsalta. Reszketve a dühtől vonta kérdőre a fiatal ember az idős mestert, miből heves szóváltások után, olynemű érzékeny jelenetek fejlődtek ki, melyekben nem a leggyengédebb modorban czirogatták meg egymás arcát. Mi sem volt természetesebb, minthogy erre Hamburg népes terén a nyilvánosság szeme előtt, megverekedjenek. A több megfontolással bíró, nyugodt kedélyű s hidegvérű Mattheson, épen azon volt, hogy

*) Vasárnapi közleményünkben az egyszer a corrector hibát követett el, a mennyiben a „Jahres Zeiten“ (zenemű) helyett „Jahres Zeiten“ (folyóiratot) javított ki, összetévesztvén a hasonczimú folyóiratot a zene-művel.

kardját a szenvedélyes és lobbanékony, fia talabb ellenfelének mellébe döfje, midőn fegyverének pengéje Händel kabátjának nagy érezgombjai egyikén hirtelen eltört, s a párbajnak így minden komolyabb következmény nélkül, vége szakadt. A végzet mintegy öröködni látszik azon egyén élete fölött, kire a zeneművészet fejlődési történetében még nevezetes küldetés várt.

Mozartnak sem engedte végzete, hogy ifju szive első szerelme tárgyát keblére ölelhessen s magáéva tehesse. Weber Alojzia, az akkor 15 éves szép, piros arczu nyulánk termetű s felséges szép szemekkel ékeskedő ifju hölgy, Weber Fridolin manheimi színházi sugó és másoló legifjabb leánya volt a mágnes, mely szívet elsőbb hozta mozgásba. Rendkívüli szellemi adománya, életüde elevensége és igéző szeretetreméltósága, de különösen feltűnő hajlama a zenére, s emellett gyönyörű hangja, voltak a csábszerek, melyek a gyengéden érző ifju művészt elbűvölték, midőn az 1777-ben azon szándékkal, hogy ott munkáinak másolására alkalmas hangjegyrót keressen, Weber házához ellátogatott, Mozart tanítani kezdé Alojziát; csakhamar aztán azt vette észre, hogy a tanító és tanulóból egy szerelmes pár lön, mely az egyesülés reményében kettős műélvezet, — családi boldogság, s a jövőben előrelátott hírnévről ábrándozott. De az asszony ingata g. mint Mantua hercege e nékli. Alojzia — Mozart vezetése mellett — jeles énekesnővé fejlődvén, mint primadonna, Münchenbe szerződött 1000 frt fizetéssel. Atyja kívánsága folytán Mozart is bucsut mondott Manheimnak, s Párisba ment, anélkül mégis, hogy a kedélyes szajna-parti városban oly fogadtatásra talált volna, mint melyre joggal számíthatott. Ezalatt a fia érdekét szíven hordott apa megszerezte Mozart számára Salzburgban az udvari- és székesegyházi orgonajátszó állomást, melylyel 400 frtból álló javadalmazás volt egybekötve. Párisból Salzburgba tett utazása közben ért 1788-ban karácson napján Münchenbe. Szorongó szívvel látogatott el Alojziához. A már most gögös opera-királynő csak úgy méregette, s gúnyos és becsmérő, hideg mosolylyal fogadta vörös kabátba öltözött vendégét, s kézzel foghatólag fejezte ki előtte, hogy előbbi gyöngéd viszonyuk megszüntnek tekintendő. Szívének egész őszintesége s melegével szeretett hölgyének ilyetén elvesztése mély sebet ütött ugyan lelkén, de leküzdve fájdalmát, csakhamar magához tért, leült a zongorához, s a hűtlen Alojziának néhány változatot játszott az ismert népdal: „Ich lass das Mädchen gern, das mich nicht will“ dallamai fölött. Végül, miután „Isten hozád“ — ul még egy nagyszerű bravour áriát ajánlott volna neki, hátat fordított a megszegyenyített leánynak s a bajor fővárosnak. Alojzia soh'sem lett boldog. Fiatalságának megdondolatlanságával Mozartot elkövetett könnyelműségéért keserűen lakolt a Lange József es. kir. udvari színésszel kötött szerencsétlen házasságban. Miután néhány évet átszenvedett veszekedő hajlamu s később kicsapongó férje oldala mellett, elvált tőle s gyermekeitől, művészi körutra indult, később Salzburg hegységeinek magányában elvenultan 1839-ben, mint 75 éves agg elhunyt. Mozart sem tarthatta magát soká salzburgi szük viszonyai- s a művészet történetében szomorú hírnéven ismert despotikus érsek részéről tapasztalt méltatlan bánásmód alatt.

(Folytatása következik.)

Pécsi színház.

Szerdán, 1882. márczius 8-án **Benedek József** jutalmául adatik itt először:

Kéjutazás.

Godinet és Bisson kitűnő színműve, a budapesti nemzeti színház repertoire darabja.

Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos **Ramazetter Károly.**
Felelős szerkesztő **Bolgár Kálmán.**

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Király-
utczai 10. számú Dr. Schwarcz-féle házban

KALAP- és CZIPŐ-TÁRT

nyitottunk, melyben a legsolidabb budapesti, bécsi és külföldi gyártmányu férfi- és gyermek-kalapokat, vala-
mint férfi-, női- és gyermek-czipőket nagy választékban tartani fogunk.

Ajánlunk egyszersmind nagy készletben levő különleges, azaz finomabb minőségű férfi-fehérműinket,
u. m. ingeket, gallérokat, kézelőket, továbbá esernyőket és gummiköpenyeket, valamint minden e szakba vágó
cikket a legjutányosabb áron.

Mély tisztelettel

Krausz Sándor és Társa.

➡ Vidéki megbízások gyorsan és lelkesen teljesítetnek. ➡

479. sz.
1882.

HIRDETMÉNY.

Köztudomásra hozatik, hogy a város közönsége által készítet-
telt rendelt közönséges új kövezet, fél koczká burkolat és járda
kövezet lerakása, úgy Makadam-féle utak készítése folyó évtől
kezdve három egymás után következő évre vállalkozónak szándé-
koltatik kiadni.

Miért is felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy ez
érdemben f. évi mártius hó 15-én d. e. 10 órakor a gazdasági
hivatalban tartandó s zártajánlati tárgyalással összekötött nyil-
vános árlejtésre fentebb részletezett kövezésre előirányzott 5973
forintnak megfelelő 10%-nyi biztosítékkal ellátva jelenjenek meg;
ugy a zártajánlati uton vállalkozni szándékozók, — hogy erre
vonatkozó magyar nyelven szerkesztett ajánlatukat fentebbi
összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátva s azon kijelen-
téssel, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják — legkésőbb
folyó évi mártius hó 14-én délutáni 5 óráig annál bizonyosabban
adják be, miután a netalán később beérkező ajánlatok, figyelmen
kívül fognak hagyatni. A közelebbi feltételek Lechner Gyula
kiküldött tanácsnok urnál betekintheők.

Pécs sz. kir. város tanácsának 1882. évi mártius hó 4-én
tartott üléséből.

Pécs sz. k. város tanácsa.

Mohács-pécsi és pécs-baresi vasut.

Hirdetmény.

A személyszállító hajók forgalma a Dunán
Budapest-Mohács között ismét felvétetvén, Mohácsról
Pécsre további intézkedésig az eddigi 61. számú vonat
helyett (indult Mohácsról délelőtt 11 óra 37 perc,
érkezett Pécsre 3 óra 3 perc délután) naponta az
51. számú vonat közlekedik. E vonat indul Mohács-
ról délelőtt 10 órakor és érkezik Pécsre 12 óra 55
perczkor délben. Kedden és pénteken e vonat Mo-
hácsra a Budapestről érkező hajónál csatlakozással bir.

Egyébként menetrendünk változatlan marad.

Az üzletvezénylet.

93, 94, 95. szám.
végr. 1882.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102.
§-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbiró-
ság f. évi 1078, 1079, 1080, 1093, 1070, 1072. és 1073. számú
végzése által Kohn Hermann, Kurländer F., Fuchsl Emánuel,
Schlesinger Mór és testvére és Pauncz Jakab végrehajthatók javára
Rothmüller A. (Adolf) pécsi lakos ellen 2344 frt 9 kr. tőke s
járuléki erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás
alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1997 frt 40 kr-ra becsült
szövetek s kész ruhából álló ingóságok nyilvános árverés utján
eladatnak.

Mely árverésnek az 1153/1882. sz. kiküldést rendelő végzés
folytán a helyszínen, vagyis Pécsen, alperes boltjában (király-
utca 22. sz.) leendő eszközzésére 1882-ik év, márczius hó 20-ik
napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az
érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107.
§-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz.
108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1882-ik évi márczius hó 5. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

2392.
1882.

Hirdetmény.

A városi rendőrkapitányi hivatal helyiségei czélszerűbb
átalakítása tervezetvén, ezen munka kiadása érdekében a zárt-
ajánlattal összekötött nyilvános árlejtés f. évi mártius hó 16-án
délelőtti 10 órakor fog a városi gazdasági hivatalban megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a zártajánlati uton vállalkozni óhaj-
tók, hogy a magyar nyelven szerkesztett és a mérnöki elő-
irányzott 986 forintnak megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott
zártajánlatukat azon kijelentéssel, hogy a feltételeket ismerik és
elfogadják, legkésőbb f. évi mártius hó 15-ik napjának délutáni
5 óráig a polgármesteri hivatalban annál is bizonyosabban adják
be, miután a netalán később beérkező ajánlatok figyelembe nem
fognak vétetni — ugy a szóbeli uton vállalkozni szándékozók,
hogy a fentebb kitett határnapon és helyen megfelelő 10% bánat-
pénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

A közelebbi feltételek, nem különben átalakítási terv s költ-
ségvetés Lechner Gyula kiküldött tanácsnok urnál betekint-
hetők. —

Pécs sz. kir. város tanácsának 1882-ik évi mártius hó 4-én
tartott üléséből.

Pécs sz. kir. város tanácsa.